

FARBY NA VLASY

Ľubica Cenknerová
C9500 Užitá chemie

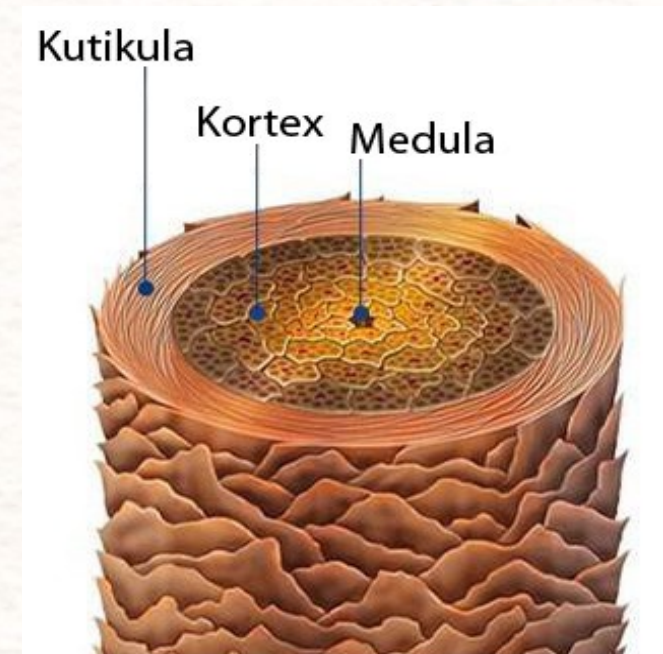

VLASY A ICH FARBA

- 95% suchej hmoty vlasu tvorí keratín
- 3 vrstvy vlasu : kutikula, kortex, medula
- Melanín – látka spôsobujúca prirodzené sfarbenie vlasov, vzniká v melanocytoch
- 3 typy pigmentu: eumelanín (čierny), feomelanín (oranžový), erytromelanín (červený)

RASA	SILA	BRČKAVOSŤ	TVAR PRIEREZU	FARBA
európsko-kaukaz.	jemná (70)	vlnité, hladké	mierne oválny, guľatý	plavá, tmavohnedá
negroidná	hrubá (90)	brčkavé, vlnité	elipsový, mierne oválny	hnedočervená, čierna
ázijská	hrubá (90)	hladké, mierne zvlnené	guľatý, mierne oválny	tmavohnedá, čiernohnedá

HISTÓRIA

<https://www.greatvaluevacations.com/travel-inspiration/egypt-hairy-history>, prevzaté 30.04.2021

- Egyptania: 3000r pred Kr. – Hena (červený odtieň), harmanček (žltý odtieň), telá vošiek (purpurový odtieň)
- Prvý „zosvetľovač“ - bahenné zábaly- sušenie na tropickom slnku- umývanie morskou vodou
- Kráľovná Alžbeta I – spopularizovanie červenej farby
- 1818 – objav peroxidu vodíka

SUROVINY

- Líšia sa značne od výrobcu k výrobcovi
- Farby vo všeobecnosti zahŕňajú:
  1. Modifikátory – stabilizujú pigmenty, príp. pôsobia na úpravu odtieňa, napr. resorcinol
  2. Antioxidanty – chránia farbivo pred oxidáciou so vzduchom, napr. siričitan sodný
  3. Alkalizátory – na zmenu pH, napr. hydroxid amónny
  4. Mydlá
  5. Amoniak
  6. Zvlhčovacie látky
  7. Vône
  8. Ďalšie látky na dodanie špeciálnych vlastností
- Amino zlúčeniny (4-amino-2-hydroxytoluén, m-aminofenol), oxidy kovov (oxid titaničitý, oxid železitý)

DOČASNÁ FARBA NA VLASY

- Často kyslé, poskytujúce krátkodobé sfarbenie
- Majú nízku penetráciu, nespôsobujú zmeny vo vlasovom vlákne
- Vo vode rozpustné pigmenty s vysokou molekulovou hmotnosťou
- Použitie vo farebných krémoch, stylingových géloch, penách a šampónoch
- Antrachinón, trifenylmetán, benzochinonimín

ČIASTOČNE TRVALÁ (SEMI- PERMANENTNÁ) FARBA NA VLASY

- Vydrží niekoľko týždňov
- Ľahšie difunduje do vlasov a z vlasov (pomocou rozpúšťadiel a povrchovo aktívnych látok)
- Jemná zmes, neobsahujúca amoniak
- Obsahuje: povrchovo aktívnu látku, solvent, alkalizujúce činidlo, oxidant a farbivo
- Nitrofenyléndiamín, aminoantrachinóny

TRVALÁ (PERMANENTNÁ) FARBA NA VLASY

- Viackrokové procesy zahrňujúce použitie viac toxickejších činidiel
- Obsahuje: povrchovo aktívnu látku, solvent, alkalizujúce činidlo, oxidant a farbivo
- Proces vyžaduje primárny a sekundárny medziprodukt, peroxid vodíka, spojky/ spojovače
- Primárny medziprodukt: produkujú molekuly farbiva iba keď sú vystavené oxidačnému činidlu, najčastejšie využívaný peroxid vodíka
- Spojky/spojovacie látky: reagujú s primárnym medziproduktom za vzniku farebných farbív, rozdelené do 3 kategórií: červené, modré a zelené spojky
- Amoniak: umožňuje molekulám farbiva prenikáť do vlasov, náhrada: etanolamín

MEDZIPRODUKTY FARBÍV

SEMI-PERMANENTNÉ

- 4-nitro-m-fenyléndiamín
- 2-amino-4-nitrofenol
- 4-(2-hydroxyetyl)amino-3-nitrofenol
- 1,4-diamino-5-nitro-antrachinón

PERMANENTNÉ

- p-fenyléndiamín
- p-toluéndiamín
- p-aminodifenylamín
- p-aminofenol
- o-aminofenol

VÝROBNÝ PROCES

1. KONTROLA PRÍSAD

- certifikované prísady
- správny štítok a účinnosť

2. VÁŽENIE

- odváženie ingrediencií

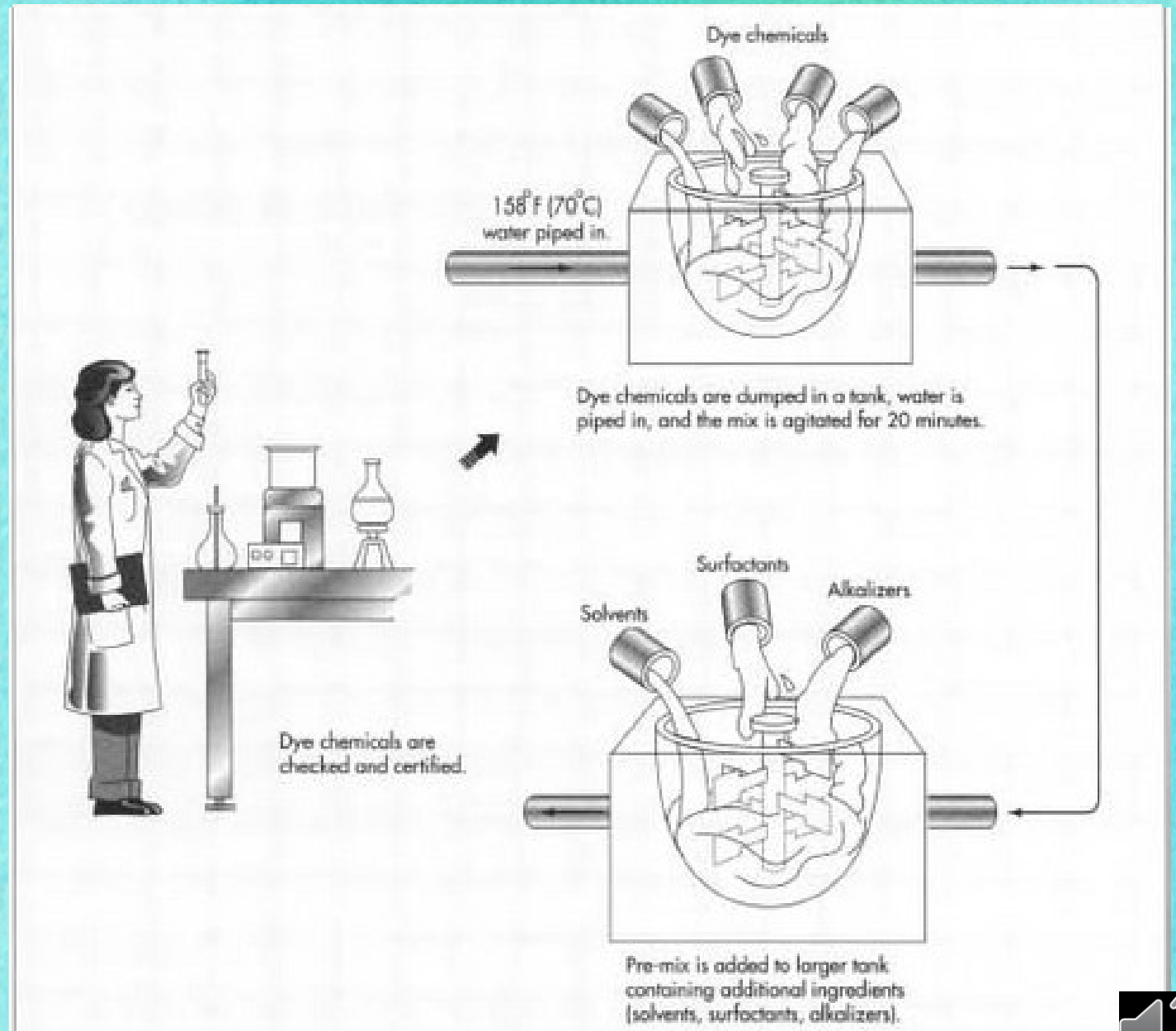
- v prípade väčšieho množstva – privádzanie zo skladovacích nádrží

3. PREDBEŽNÉ ZMIEŠAVANIE

- chemikálie sa dávkujú do nádrže
- načerpanie vody zahriatej na 70°C
- možnosť pridať ďalšie prísady
- miešanie predbežnej zmesi: 20min

4. ZMIEŠAVANIE

- predbežná zmes putuje do väčšej nádrže
- miešanie pokiaľ sa nedosiahne požadovaná konzistencia
- na konci pridanie vonnej látky

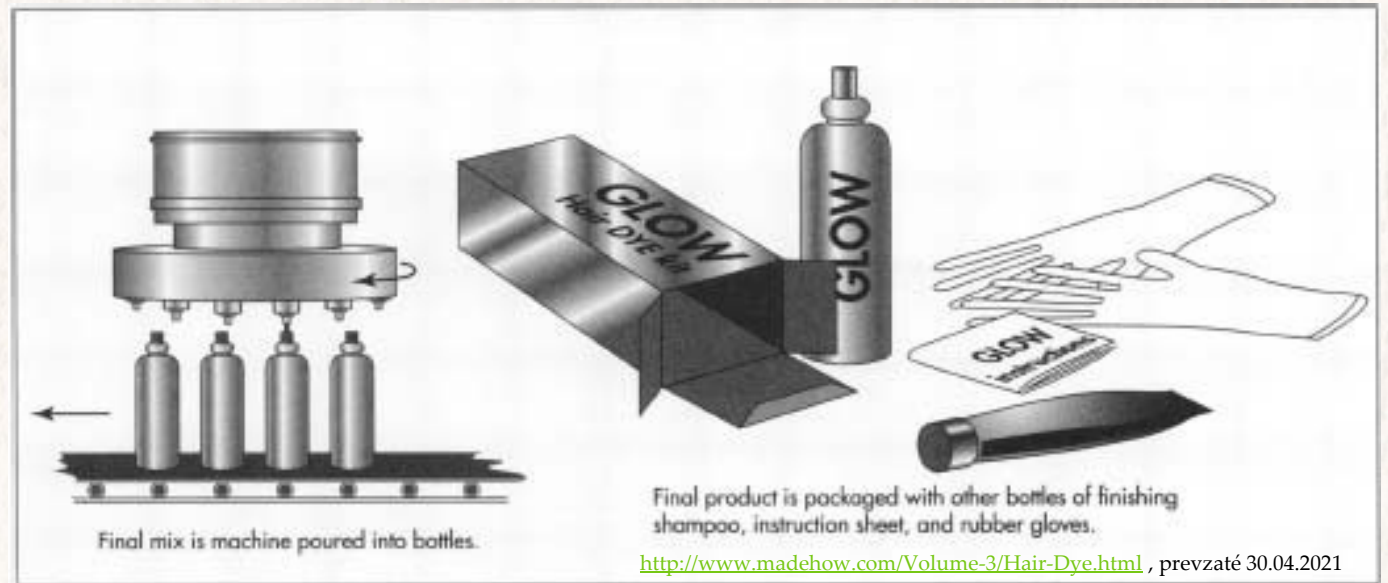

5. PLNENIE

-hotová dávka putuje potrubím do sekcie plnenia
-fľaše sa plnia tryskou, putujú na páse na oštitkovanie a uzatváranie

6. BALENIE

-balenie do škatúl
-pridanie ďalších vecí ako napr. šampón na konečnú úpravu, hárok s pokynmi, rukavice..
-distribúcia

RIZIKÁ

- Karcinogénne vlastnosti
- Alergie – najčastejšie parafenylendiamín
- Obmedzenie plodnosti- olovnatý acetát
- Zdravie vlasov – krehkosť, zničenosť

<https://www.madesafe.org/education/whats-in-that/hair-dye/>, prevzaté 30.04.2021

ĎAKUJEM ZA POZORNOST!

ZDROJE:

- Balsam, M.S. and Edward Sagarin. *Cosmetics Science and Technology*. John Wiley & Sons, 1972.
- Foltz-Gray, Dorothy. "Declare Your Right to Dye." *Health*, May-June 1996, pp. 54-57.
- Murphy, Bryan P. (2000). *Hair Colorants*. *Poucher's Perfumes Cosmetics and Soaps*, 10th edition, ed. H. Butler. Dordrecht, Netherlands: Kluwer Academic Publications.
- Swift, J. Alan (1998). *Fundamentals of Human Hair Science*. *Cosmetic Science Monographs*, No. 1, ed. H. Butler. Weymouth, U.K.: Micelle Press.
- <https://www.compoundchem.com/2015/05/14/hair-dyes/>